

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 12 juli 2012. god.
Br. ref.: RK/273/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI39/12

Podnosilac

Selver Dërmaku

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Republike Kosovo A. br. 693/2011 od 23. septembra 2011

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gos. Selver Dërmaku, sa stalnim prebivalištem u Prištini.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnog organa kojom su navodno povredena prava zagarantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Ustav“) je presuda Vrhovnog suda Republike Kosovo, A. br. 693/2011, od 23. septembra 2011 (u daljem tekstu: Vrhovni sud), koju je podnosilac zahteva primio 1. oktobra 2011.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar predmeta/zahteva podnetog 13. aprila 2012. god. Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“) je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda A. br. 693/2011, od 23. septembra 2011. god., koja se odnosi na pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008, koji je stupio na snagu 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 28. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Žalba podnosioca zahteva

5. Podnosilac zahteva se žali da su Lekarske komisije Ministarstva za rad i socijalnu zaštitu (u daljem tekstu: MRSZ) odbile njoj na nezakoniti način „pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima” iako ista tvrdi da je ispunila uslove za takvu penziju, a Vrhovni sud presudom A. br. 693/2011, od 23. septembra 2011. god., je odbio njegovu tužbu po ovom pitanju, gde on tvrdi da su mu povređena ustavna prava.

Postupak pred Sudom

6. Dana 13. aprila 2012. god., Ustavni sud je primio podneti zahtev gos. Selver Dërmaku, i isti zaveo pod brojem KI 39/12.
7. 23. aprila 2012. god., odlukom GJR 39/12 predsednik Suda je imenovao sudiju Dr. Dr. Gjyljeta Mushkolaj za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik, odlukom KSH 39/12 je imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: 1. Snezhana Botusharova (predsedavajući), 2. Ivan Čukalović (član) i 3. Dr. Iliriana Islami (član).
8. 29. maja 2012. god., Sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud o registrowanju zahteva.
9. 2. jula 2012. god., odlukom GJR 39/12 predsednik Suda je imenovao sudiju Robert Carolan za sudiju izvestioca koji zamenjuje sudiju Gjyljetu Mushkolaj jer je njen mandat u Sudu istekao 26. juna 2012 godine. Istog dana, predsednik, odlukom KSH 39/12 je imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: 1. Altay Suroy (predsedavajući) koji zamenjuje sudiju Ilirianu Islami, jer takode njen mandat u Sudu istekao 26. juna 2012 godine., 2. Snezhana Botusharova (član) i 3. Ivan Čukalović (član).
10. Veće za razmatranje je 10. jula 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Kratak opis činjenica

11. Podnosilac zahteva je od 23. jula 1983 godine bila korisnik invalidske penzije, kategorisana prvim stepenom invalidnosti. Ovo pravo joj je priznato od strane Udruženja osiguravajućih društava invalidske penzije Kosova, odnosno od strane Udruženja profesionalnih usluga br.28043.
12. Dana 1. januara 2004 god., MRSZ, odnosno Departman penzijske administracije (u daljem tekstu: DPAK) oslanjajući se na dokumenta i izvedene činjenice od strane podnosioca zahteva, mu je priznao pravo na dobijanje invalidske penzije, s obzirom na činjenicu da je podnosilac zahteva ispunio uslove na osnovu Zakona 2003/23 za Penziju lica sa ograničenim sposobnostima.

13. Dana 13. aprila 2007 godine, DPAK, oslanjajući se na procenu Lekarske komisije, odlukom br.5001462, odbacila zahtev podnosica za produženje prava na dobijanje invalidske penzije. Protiv ove odluke podnosilac zahteva je podnela žalbu Žalbenoj komisiji DPAK-a.
14. Dana 30. jula 2007 god., DPAK, odnosno Žalbena komisija je odlukom br. 5001462, prihvatila žalbu podnetu od strane podnosioca zahteva, i ponovo joj priznala pravo na dobijanje penzije sa ograničenom sposobnošću.
15. Dana 1. Oktobra 2008 god., DPAK, nakon što je Lekarska komisija procenila da podnosilac zahteva i dalje ispunjava uslove za dobijanje penzije za lica sa ograničenom sposobnošću, na osnovu člana 3 Zakona 2003/23, je donela odluku br.5001462 i odlučila da se podnosicu zahteva ponovo produži pravo na dobijanje invalidske penzije za naredne tri (3) godine, pružajući mogućnost podnosiocu zahteva da se nakon isteka roka od tri godine, podvrgne ponovnom razmatranju i procenjivanju stanja, koje bi se odnosilo na pravo dobijanja invalidske penzije, počevši od dana dobijanja ovog prava.
16. Dana 16. Marta 2011 god.,DPAK je odlukom br.5001462, oslanjajući se na procenu Lekarske komisije, odbacila zahtev podnosica za produženje prava na dobijanje invalidske penzije, sa obrazloženjem da “ kod istog ne postoji potpuna i stalna ograničena sposobnost”. Protiv ove odluke je podnosilac zahteva uložila Žalbenoj komisiji, koja radi u okviru DPAK-a.
17. Dana 6. maja 2011 godine, DPAK je oslanjajući se na ponovno procenjivanje Komisije za žalbe, donela odluku br.5001462 i odlučila da ostavi na snagu odluku Lekarske komisije, odbijajući podnosiocu zahteva njegovo pravo na dobijanje invalidske penzije za osobe sa ograničenom sposobnošću. Žalbena komisija je odluku Lekarske komisije smatrala potpuno osnovanom, i u skladu sa Zakonom 2003/23 za penziju za osobe sa ograničenom sposobnošću, oslanjajući se na činjenicu da je ova komisija utvrdila da podnosilac zahteva više ne ispunjava uslove za dobijanje invalidske penzije, kao što se definiše članom 3. Zakona br. 2003/23. Nezadovoljan odlukom administrativnih organa drugog stepena podnosilac zahteva je uložio tužbu za pokretanje upravnog spora pred Vrhovnim sudom.
18. Dana 23. Septembra 2011 god., Vrhovni sud postupajući na osnovu tužbe za pokretanje administrativnog spora od strane podnosioca zahteva je doneo presudu A.br.639/2011, odbijajući uloženu žalbu protiv MRSZ-a, odnosno DPAK-a sa brojem dosijea 5001462 od 6. maja 2011 godine. Vrhovni sud je zaključio da su administrativni organi pravilno primenili odredbe člana 3. Zakona 2003/23 za penziju osoba sa ograničenim sposobnostima, jer je komisija potvrdila da podnosilac zahteva više nije ispunio zakonske uslove za priznavanje prava na penziju za osobe sa ograničenom sposobnošću.

Navodi podnosioca zahteva

19. Podnosilac zahteva navodi da je Vrhovni sud presudom A.br.29/2001 od 15. februara 2011 godine, potpuno odbijajući pravo na priznanje statusa lica sa ograničenim sposobnostima prekršio njegova Ustavom zagarantovana prava: član 51.2 [Zdravstvena i socijalna zaštita], poglavljem VII, [Pravosudni sistem], članom 102. stavom 3. [Opšta načela sudskog sistema], članom 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], i članom 13. Socijalne karte.

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunila sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, i specifičnije određeni Zakonom i Poslovnikom o radu.
21. Sud primećuje da je osporena odluka presude Vrhovnog suda Republike Kosovo A. br. 639/2011, od 23. septembra 2011. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 1. oktobra 2011. god., dok je podnosilac svoj zahtev podneo Sudu 13. aprila 2012. god., što znači da je zahtev podnet Sudu van roka od četiri (4) meseca koji se predviđa članom 49. Zakona i pravilom 36.1 (b) Poslovnika o radu, jer isti je trebalo da se podnese Sudu pre 1. februara 2012. god.
22. U vezi s tim, Sud se poziva na član 49. Zakona koji određuje:

Član 49 [Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku (...).”

23. Podnosilac zahteva nije na koji način obrazložila zakašnjenje u podnošenju zahteva jer teret dokazivanja snose stranke koje podnesu zahteve Sudu. Stoga, iz te tačke gledišta, Sud treba da smatra zahtev kao podnet van roka koji se propisuje zakonom. Sledstveno zahtev je neprihvatljiv.
1. Sledstveno, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 20. Zakona i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu zahtev je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 49. Zakona o Ustavnom sudu i pravilu 36. stavu 1. tački (b) Poslovnika o radu, 3. jula 2012. god., jednoglasno je

ODLUČIO

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Robert Carolan

Predsednik Ustavnog suda

Prof. Dr. Enver Hasani